

HEJ!

Du har precis fått Rättighetskassen! Vad roligt att du vill använda den. Materialet är framtaget av Sverigefinska Ungdomsförbundet och FIN I VÄST med stöd från Västra Götalandsregionen.

Syftet är att materialet ska delas ut till unga mellan ca 15-25 år med sverigefinsk bakgrund som information och inspiration. Detta kan du göra exempelvis på modersmålslektioner, ungdomsforum och liknande. Förhoppningen är att innehållet ska väcka tankar kring identitet och rättigheter hos den som läser. Du som delar ut kan använda materialet som utgångspunkt för diskussioner och samtal.

Innehållet i påsen våren 2021:

- **Sekamelska:** En inspirerande tidning om att ha finska rötter. Från opinionstext via skönlitterär novell till instruktioner för hantverk/pyssel.
- **Rötter & rättigheter:** En kort informationsbroschyr kring nationella minoriteters rättigheter.
- **Samrådsinstruktion:** info och tips för unga om hur man delta på ett samråd.
- **Informationsbroschyr** om Sverigefinska Ungdomsförbundet.

Förslag på hur du använder innehållet:

- Diskussion med utgångspunkt i debattartikeln och krönikan och frågor kring språket. Vad är det finska språket bra för? Varför kan man ha nytta av det?
- Använd novellen *Vid en sjö i Finland* som utgångspunkt för att skriva egna skönlitterära texter om exempelvis släktingar eller för att prata om äldre släktingar - vad har förändrats och vad är likt idag? Vilka berättelser kommer du ihåg?
- Pyssla himmelis tillsammans. Det kan vara en bra idé att testa på egen hand i förväg!
- Diskussion kring rättigheter - vad gäller i just er kommun och hur följs det? Vad fungerar bra och vad skulle kunna förbättras?
- Gör era egna fanzines (hemmagjorda tidningar) om sverigefinskhet.

Fyll på!

Eftersom det är en påse går den ju utmärkt att fylla med mer material också. Lägg gärna till aktuell information från just din kommun och region, till exempel information om särskilda insatser riktade mot sverigefinnar exempelvis referensgrupper, eller om särskilda anslag/bidrag som ungdomar eller sverigefinska organisationer kan söka. Även tips och info från stadens kultur och ungdomsverksamheter kan vara intressant. Ta gärna kontakt med sverigefinska föreningar för att se om de har något riktat till unga.

Idéer om ni vill skaffa något extra att ha i kassen:

- **Någon bok, t.ex. Finnjävlar** (antologi red. Kristian Borg), kan vara intressant med en mängd olika upplevelser av sverigefinskhet, finns på både finska och svenska.
- **Den sverigefinska flaggan**, finns att ladda ner på www.minoritet.se/friabilder för att exempelvis trycka upp som liten pappersflagga, pin, klistermärke eller guggtatuering. Den finns också färdig att beställa på olika flaggföretag.
- **Något annat (sverige)finskt** som godis, ständigt populära mumin eller den finska uppfinningen reflex i någon snygg finsk design.

HEI!

Olet juuri saanut käsiisi Rättighetskassenin! Hauskaa, että olet valinnut käyttää sitä. Kassi on tuotettu Ruotsinsuomalaisten Nuorten liiton ja FIN I VÄST:in yhteistyöprojektina Länsi-Götanmaan alueen tuella.

Ideana on, että tätä materiaalia jaettaisiin informaatioksi ja inspiraatioksi n. 15-25 -vuotiaille nuorille, joilla on ruotsinsuomalainen tausta. Kassia voi jakaa esimerkiksi äidinkielen tunneilla, nuorisofoorumeilla tai vastaavissa yhteyksissä. Sisällön tarkoituksena on herättää lukijoissa ajatuksia identiteetistä ja oikeuksista. Sinä, joka jaat kassia, voit käyttää tekstimateriaaleja myös keskustelun avaajina.

Kassin sisältö keväällä 2021:

- **Sekamelska:** Inspiraatiolehti suomalaisista juurista. Kaikkea mielipidekirjoituksista kaunokirjalliseen novelliin ja käsityöhjeeseen.
- **Juuret & oikeudet:** Tiivis informaatiolehtinen kansallisten vähemmistöjen oikeuksista.
- **Neuvonpito-ohje:** neuvoja ja vinkkejä nuorille neuvonpitoon osallistumiseen.
- **Esite:** Ruotsinsuomalaisten Nuorten Liitosta.

Ehdotuksia materiaalin käyttöön:

- Käytä mielipidekirjoitusta ja kronikkaa keskustelunavaajina kieleen liittyvissä kysymyksissä. Miksi suomen kielen osaaminen on hyvä asia? Mihin siitä voisi olla hyötyä?
- Käytä novellia *Järven äärellä Suomessa* lähtökohtana kaunokirjallisten tekstien tuottamiseen, aiheena voi olla esimerkiksi sukulaiset tai vanhemmista sukulaisista kertominen – millä tavoin heidän elämänsä oli samanlaista/erilaista kuin nykyään? Mitä kertomuksia muistat?
- Tehkää yhdessä pillihimmeleitä. Suosittelemme, että vetäjä testaa ohjeen ennen yhteistä askartelua.
- Keskusteluja oikeuksista – mikä pätee juuri teidän kuntaan ja kuinka niitä seurataan? Mikä toimii hyvin, mitä pitäisi parantaa?
- Tehkää omia zineja (kotitekoisia lehtiä).

Täytä!

Koska olemme valinneet formaatiksi juuri kassin, voit mainiosti laittaa mukaan muutakin materiaalia! Lisää kassiin ajankohtaista informaatiota, joka koskee juuri sinun kuntaasi tai aluettasi, esimerkiksi tietoa ruotsinsuomalaisiin kohdistuvista panostuksista kuten viiteryhmistä, tai tukimuodoista, joita juuri nuoret tai ruotsinsuomalaiset organisaatiot voivat hakea. Ota mielellään yhteyttä myös alueesi ruotsinsuomalaisiin yhdistyksiin ja kysy, onko heillä jotain nuorille suunnattua toimintaa. Voit myös kysyä vinkkejä kuntasi nuoriso- ja kulttuurityöntekijöiltä tai kirjastoista.

Ideoita, jos haluatte hankkia jotakin ekstraa kassiin:

- **Jokin kirja, esim. Finnjävlar** (antologia toim. Kristian Borg) – mielenkiintoinen, sillä kirjassa on monia erilaisia kokemuksia ruotsinsuomalaisuudesta. Kirja löytyy sekä suomeksi että ruotsiksi.
- **Ruotsinsuomalaisten lippu**, voit ladata sen osoitteesta www.minoritet.se/friabilder ja esimerkiksi printata pieniä paperilippuja, tai hankkia lipun pinssinä, tarrana tai siirtokuvatatuointina. Lippuja voi myös tilata eri lippufirmoista.
- **Jotakin muuta (ruotsin-) suomalaista**, kuten karkkeja, aina suosittuja muumeja, elokuvalippuja suomenkielisiin näytöksiin tai vaikka heijastin (joka on myös suomalainen keksintö!) jollakin suomalaisella designilla.